

UJVIDÉKI NAPLÓ

TÁRSADALMI ÉS A VÁROSI KÖZÜGYEKET SZOLGÁLÓ LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
II. Rákóczi Ferenc-út 35. szám
I-ső emelet és Szövetkezeti
Könyvnyomda. Telefonsz. 371.

Felölős szerkesztő: CSERNYEI MÓR

Megjelenik minden vasárnap.
A lap előfizetési ára: egész
évre 10 korona, fél évre 5 ko-
rona. Egyes szám ára 12 fillér.

A szent Karácsonyra

mégis a békehangok harangozzák be a világ templomát.

Még csak az első harangozásnál tartunk, még a pap misericordáját föl sem vette...

Legyünk türelemmel!

Addig szedjük elő ünneplő ruhánkat, készüljünk, mert még a Karácsonynál is nagyobb ünnepre készülünk: a béke ünnepére.

Az ünneprontókkal azonban számolnunk kell. De hisszük és reméljük, hogy karácsonyi ájtatosságunk megtalálja az utat a Megváltóhoz, ki megvált bennünket a ránk erszakolt háborus borzalmaktól.

Ő megpuhítja az elfásult sziveket. Feloldja a bűn alól, kik tévedtek. Visszatereli az eltévedt emberiséget a Békebirodalomba. Most karácsonykor ítél a világ bírása. Ítélete igazságos lesz!

Mi nyugodt lélekkel jelenlétünk meg az ítélőszék előtt, mert a mi lelkiismeretünk tiszta.

Szégény lett volna a felénk suhintott mérgezett tört föl nem fogunk, mert gyáva-ságunk jele lett volna. És mert férfiasan megállottuk helyünket, midőn a mi igazunkért harcolunk, szent Karácsonykor felénk mosolyog a Megváltó.

Lehet, hogy pogánymódra a vadság újra erőt vesz ellenségünkben és a harc újból kezdődik, vagyis folytatódik, ezen sem kell keseregni, mert minél tovább tart a háboru, annál nagyobb lesz a győzelmünk. Mi csak azt akarjuk elhárítani, hogy a megrészegedettek ne tomboljanak tovább. Be akarjuk bizonyítani, hogy minden erőlködés, ami a mi megrontásunkra indul, pozdorjává zsugorodik össze.

Rajtuk áll, rajtuk mulik, ha a béke harangszavát nem akarják meghallani és a lelkiismeretük még most sem, — immár a harmadik Karácsonykor sem — ebred fel.

Közgyűlés.

Ujvidék város törvényhatósági bizottsága csütörtökön tartotta meg december havi rendes közgyűlést, amelyen *Matkovits Béla* főispán, utóbb pedig *Profuma Béla* polgármester előkölt.

Matkovits Béla főispán javaslatára a koronázási ünnepélyen Ujvidék városát a küldöttséget vezető főispánon kívül, *Profuma Béla* polgármester és *Grossinger János*, a munkapárt elnöke fogják képviselni.

A főispán bejelenté, hogy a város üdvözlő tavrátára *József főhercegtől*a következő meleghangutavirati választ kapta:

Méltóságos *Matkovits Béla*
főispán urnak

Ujvidék.

József főherceg ur. Ő cs. és kir. fenségétől a harctérről nyert magas megbízás alapján tisztelettel értesítem Méltóságodat, hogy Ő cs. és kir. fensége Méltóságodnak, valamint Ujvidék közönségének igen jöleső szerencse-kívánataiért legőszintebb köszönetét kifejezni méltóztatott. *József főherceg* főudvarmesterei hivatala:

Libits, udvari tanácsos.

A polgármesteri jelentés kapcsán *Profuma Béla* polgármester a következő adatokat közölte a törvényhatósági bizottsággal:

• Az Országos Közélelmezési Hivatal újabban a 6½ vagonra redukált lisztkontingenst 10 vagonra emelte fel, amely a közellátást igénybevevő 16.000 főnyi lakosság szükségleteire nem elegendő, úgy hogy a 240 gramos napi fejkontingenst 200 grammra volt kénytelen leszállítani. Az Országos Közélelmezési Hivatal 20.000 mázsa gabonamémi sürgős beszolgáltatásaf követelte a városról, amelyet rekvirálás, utján kell előteremteni. Ecéből a házi szükségletet a termelőknél havi 10 kiló búzára, a többi lakosság-nál havi 8 kiló búzára kell káilita. Figyelemzteti a lakosságot, hogy a legnagyobb takarékosággal legyen a szükségletek elfogyasztásánál és a készleteket beosztással használja fel, hogy azok az aratásig elegendők legyenek.

A város burgonyaellátása megnyugtató, a legutóbbi megjelent készlet összeírás adatai szerint és a város által beszerzendő burgonya-mennyiségeket figyelembe véve e téren nem lesz hiány.

A soványseréseket nem szabad hízlatni és így a zsírmennyiségek lényegesen kevesebbek lesznek, minek folytán a zsirkontingenst fejünkint és havonta 1 kilórlól 60 dekára szállította te. A zsír szükséglet fedezésére tanácsos kővér hízók vásárlása.

A novemberi cukorszükségletre 2½ vagon cukor érkezett. Ujvidék 104 mázsa petróleumot kap havonta és ennek igazságos felosztása érdekében petróleum-jegyek lesznek kiosztva.

A koronázás emlékére a leg-szegényebb néposztály részére a város 1500—2000 szegénysorsu aznapi ingyenes ellátása céljaira a város megfelelő nyersanyagok felajánlásával támogatja az ez-ügyben megindult társadalmi jótékonyági akciót.

A közgyűlés a polgármesteri jelentést tudomásul vette.

A közigazgatási bizottság öt tagjának: *Balassa Henrik*, *Fáth Ferenc*, *dr. Szlezák Lajos*, *dr. Gál Ödön* és *dr. Kassowitz Armin*nak mandátuma lejárt. A közgyűlés névszerinti szavazással mind az öt kilépő tagot egyhangulag újból a közigazgatási bizottság tagjaivá választotta meg. A polgármester a városi árvaszék képviseletében a közigazgatási bizottság tagjává *dr. Tapavicza György* árvaszéki elnök-helyettesét delegálta.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a tanácsnak javaslatát, hogy a város az 5-ik hadikölcsönre az Ujvidéki Takarékpénztárnál 500.000 koronát jegyezzen. Névszerinti szavazással további 100.000 korona jegyzést rendelt el a közgyűlés a gyámpénztár összesített pénzkészletei terhére.

A Magyar Asztalt Részvénytársaság felár iránti kérelmét a közgyűlés a jogügyi bizottsággal, a 10 év előtt készített asztalt gyalogjárók további tentarítására tett asztaltgyári ajánlatot a közgyűlés nem fogadta el.

Néhai *dr. Decsy Dezső* városi vegyész özevényének a közgyűlés a gazdasági bizottság javaslatának megfelelőleg 700 K temetkezési segélyt és december 1-ei kezdettel évi 600 K kegydíjat szavazott meg.

A 28 évi szolgálat után nyuggalomba vonuló *Vavra Lajos* vár. végrehajtónak 1368 K évi nyugdíj és 320 K lakbér szavaztatott meg.

*Özv. Bossits Vitályosné*nek, férje 4 évi szolgálatát után 200 K nyugdíj és 200 K temetkezési járuléka állapított meg.

Bartók István városi szolga 31 éves szolgálatát után évi 737 K nyugdíjat és 162 K lakbért kap.

Négyezer ebédet ad a Vöröskeresz és a város a koronázás napján.

A Vöröskereszt egyesület ujvidéki választmánya a háboru óta imponáló áldozatkészséget fejt ki. Amellett, hogy a kórházait fenntartja, gyámoltja a szegény hadbavonultak családjait és rendszeresen segíti a nélkülözőket.

Karácsony hónapján a Vöröskereszt rendes kiadásain felül 20.000 koronát áldoz, hogy az ujvidéki szegények komor ünnepeben egy kis örömet varázsoljon. A Vöröskereszt karácsonyra szeretetadománnyal lép meg a hősök családjaít és a várossal együttesen a koronázás napján 4000 embert vendégel meg három fogásos ebéddel.

A Vöröskereszt hatalmas aján-déka *Forster Géza* vöröskeresztes főmegbízottihelyettesét, a választmány elnökét dícséri, aki humánus érzéssel úgy szervezte meg az intézményt, hogy amíg egy részről a kórházaival a hadsereg szolgálatában áll, jótékony irral legyen segítségre az itthoni háboru szenvedőinek is. Az el-nökök a jótékonyágban versengő munkatársa a Vöröskereszt választmány, amelynek nemes szívűsége minden akciót sikerre vezet.

A karácsonyi akciót megbe-szélendő *Forster Géza* elnökletével állt elrett.

Forster Géza az elnöki bejelentések után indítványozza, hogy a koronázás napján a Vöröskereszt 2000 ingyen ebédet osszon ki a bevonultak és rokkantak család-jai közt. A város szintén 2000 ebédre való nyersanyagot ad át a Vöröskeresztnak, amely így — a koronázást megünneplendő — 4000 háromfogásos ebédet fog találatni az ujvidéki szegények-nek.

A választmány helyesléssel vette tudomásul a szegényeknek juttatandó koronázási ebéd rendezését.

Az elnök indítványára elhatározták még, hogy a Vöröskereszt 850 családnak karácsonyi ajándéknul különféle élelmicikkek-ből álló csomagokat küld.

Az elnök végül beszámol az adakalci és orsvai menekültek ellátásáról. Indítványra jegyző-könyvi köszönetet szavaz a választmány a különböző akciókban való részvételükért *Taubner Jánosné*nek, *Forster Gézáné*nek, *dr. Decsy Dezső*nek. ifj. *Profuma Róbert*nek, *Nemessányi Adélnak* és *Emszt Márkusné*nek.

Az uvidéki Izraelita hitközség közgyűlése.

Vasárnap tartotta az uvidéki izr. hitközség költségvetési közgyűlést.

A tárgysorozat előtt dr. Leitner Benő jelenti, hogy boldogult I. Ferenc József királyunk temetése napján gyászistentiszteletet tartott a hitközség. Fejfejtetetlen királyunk emlékéét örökidőre meg akarja a hitközség örökíteni és ezért „*Ferenc József kórházat*” létesít.

Egyhangú lelkesedéssel fogadja a közgyűlés az elnök elterjesztését.

Sok jótékonyági alapítványt létesítenek az egyes hitközségi tagok, melyeknek kezelését a hitközségre bízzák.

A *Szentegyetel* zárószámításait jóváhagyja. Az egyesület sok jószívuságról tesz lényes tanúbizonyoságot, különösen most a háborúban gyakorolja szervezeteinek az emberszereteten alapuló intencióit.

Már a háború kitörése alkalmával felajánlotta a vöröskeresztnek, hogy egy százéves kórházat létesít és a saját anyagi erejéből fogja fenntartani. Rendkívül nagy anyagi áldozatok árán fogadalmát teljesítette, mert a hitközségnek majdnem minden egyes tagja anyagi viszonyához képest szintén sietett a kórházhoz pénzzel, felszereléssel, vagy élelmiszerekkel támogatni. De mindezt föllámulta az az ódaadó buzgó fáradozás, amit a hitközség egyes tagjai, úgy a nők, mint a férfiak nap-nap után cselekedtek. Az orvosi kezelést, az ápolást, az ellátást, szóval minden kellék, ami a kórház fennmaradását lehetővé tette, meg volt a hitközség tagjaiban. De mégis külön fejezetet kellene adniuk dr. Leitner Benő ifj. sz. elnök, főorvosnak, dr. Ferenc dr. Kármán orvosok és dr. Müller főorvosnak, továbbá dr. Ede Ede lelk. elnöknek, a Szentegyetel elnökének. A megvesztett érdemes elnökének Ernst Markusz né, dr. Kubinyi Károlyné mint az izr. nőgyógyász elnökének, dr. Freund Edéné urasszonyoknak, kik különösen nagy érdemeket szereztek, a közgyűlés színe előtt a legnagyobb dicsőréssel halmazzák el. Megemlékeztek mindenkiről, ki bármivel is hozzájárult ahhoz, hogy a legfelsőbb elismeréssel jutalmazhatták a kórházat.

A rendes folyóügyekben és az említettek kivételével még ennek a közgyűlésnek egy rendkívüli jószívuságról tanuskodó magas pontja.

Minden alkalmazott tisztviselőjének fizetését felmelve rendezve. Különösen a tanítók fizetése jutott a régvárt mederbe, mert most már a tanítók anyagi helyzete a megélhetési viszonyokkal arányba helyeződött.

Különösen nagy hála és elismerés illeti ezért a hitközség előjáróságát, ki nemes szívvel gondoskodott tisztviselőikéről. És ezzel a hitközség azt éri el, hogy alkalmazottai kedvvel és ambícióval töltik be hivatásukat, hogy érdemes előjáróságuk méltányolja helyzetüket és siet rajtuk segíteni.

Csikszterda pusztulása.

Felhívás a városokhoz adakozásra.

Az álnok románok, akiket most tör és zuz össze Falkenhayn és Mackensen lelkes serege, talán a legnagyobb pusztítást Csikszterda r. t. városban követik el. Ez a kis székelty város, amely az oláh határon oly szívósan áll őrt a magyar kultúra szolgálatában csaknem teljesen tönkrement. Lassankint szállingóznak vissza a lakói, de még annak a kevés visszafutóknak sem tud a város menhelyt nyújtani, mert se lakásuk, se ruhájuk, se ágyneműjük nincs, sőt élelmiszere is majd csak ezután lesznek szert.

Amikor az ellenség dulta kárpáti falvak újraépítésére megindult a mozgalm, Debrecenre az élükön, a magyar városok voltak azok, amelyek nemes vetélkedéssel ajánlottak fel a rutén és tót falvaink újraépítésére jelentékeny összegekkel. Most egy szintizta magyar város fordult először szóval hozzátok, magyar városok, *hallgassátok meg tehát a háború pusztításaiban nyomorba jutott testvéreitek eszéklő szavát* és nagylelkű adományaitokkal igyekezzetek némiképp enyhíteni azt a nyomort és szenvedést, amit neki a háború okozott.

Ujfalusi Jenő dr. Csikszterda r. t. város polgármesterének lapunk főszerkesztőjéhez intézett megkeresésére ezután is felkérjük városaink nagylelkű polgármestereit, hogy szíveskedjenek közgyűléseik elé Csikszterda város felségének érdekében javaslatot tenni.

Adományait a csikszterdai városi tanácshoz juttatandók.

Ujfalusi Jenő dr. polgármester Csikszterda város pusztulásáról többek között a következőket írja:

Október 16-án érkeztem a menekülés után újból Csikszterdába. Megdöbbenve láttam, hogy a városnak felénél nagyobb része porrá van égetve s az egész város fel van dűlve. Az itthon maradt szerencsétlen pár öreg embertől hallottam az oláhok gyászos uralmáról. A hallottak szerint az oláhok előbörsei szeptember 2-án jöttek be a városba. Az ellenséges csapatok azonban csak 6 nap múlva, vagyis szeptember 8-án. A csapatokkal jött az oláh városi magistratus is. A magistratus dr. Pál Gábor helybeli ügyvéd házában szállásolta be magát. Nem sok dolga akadt, mivel lakosság, amint említettem, nem volt. Október 9-éig tartott Csikszterdában az oláhok uralma. Hogy ez alatt az idő alatt mit műveltek itt, azt sem leírni, sem elbeszélni nem lehet. Azt látni kell. Október 9-én bevonultak a mi csapataink. Ekkor végre dühökben a várost több helyen felgyújtották. A felgyújtásban, illetve a tűz tovább terjedésében nagy segítségükre volt az ép akkor dühöngött szélvihar. E kettős ok miatt Csikszterda nagy része a tűz martaléka lett. Szerencse még, hogy a város újabb része, távolabb esvén a tűz fészkelől épen maradt. Ennek dacára a kár a városhoz képest rendkívüli nagy. A tűzkár felvétel szerint leégett 184 gazdának 153

háza és 278 gazdasági épülete. A kár hozzávetőleges becslés szerinti 1,000,000 korona.

Leégték a következő városrészek:

1. A Kossuth Lajos-utca, 2. Vörösmarty-utca, 3. Gecő-utca, 4. Csiky-utca, 5. Erzsébet-utca, 6. Régi óvoda-utca, 7. a Hargita-utca részben.

Nem maradt a városban egyetlen lakás vagy üzlet, amely fel-dűlve, kirabolva nem lett. Minden elvitték vagy amit el nem vihettek összetörték. Zongorákat, nagyobb butorokat összetörték, összepiszkoltak. A törvényhatósági és képviselőtestületi ülés-termekbe a király, Kossuth Lajos, Széchenyi István, Deák Ferenc és a megyei nagyok arcképeit kitették, összevagdalták.

Az itthon maradt öreg embereket, asszonyokat verték, kirozták, kirabolták, sőt a nyomorult egy 83 éves intelligens úrnőt halálra kínoztak a leggyalázatosabb módon.

Ma a tisztviselők majdnem teljes számban megint Csikszterdában vannak. A lakosság is kezd visszaszivárogni. Körülbelül 250—300-an vagyunk már itthon. Elképzelhető, hogy milyen nehéz az életünk. *Semmiféle élelem nem volt.* Most jelezte Koós Mihály miniszteri tanácsos ur, a székelyföldi miniszteri kirendeltség vezetője, hogy lisztet fogunk kapni. A fogyasztási szövetkezetünk is új élelre ébredt s már van egy kevés fűszerféléink is. Családjainkat természetesen haza hozni nem lehet, de nem is volna tanácsos. Se lakásunk, se ruhánk, se ágyneműnk nincs. Így élünk egyik napról a másikra, hivatalos iratainkat rendezgetve, változtatva a szemézből, földről, udvarról, onnan ahová kidobálták a „felszabadító mávél” román nördök.

Villanyvilágításunk is helyreállt s így legalább 6 órák ma is nem kell lefeküdnünk a sötétség miatt.

Naponkint látunk repülőket, halgatjuk az ágyunkat és dolgozatunk összehúzódva, amit lehet. Most a lakosság burgonyatermését szedjük ki a hó alól. Legalább ez legyen. Közben nagy urakat is látunk. Járni itt a trónörökös, Frigyes főherceg, Tisza István, Sándor János stb. Részvét az van. Hogy segítség lesz-e majd ezek után — nem tudom. *Reményem* van, hogy majd csak segít rajtunk „Nagymagyarország”. Mert ha ez a remény nem biztatna — igazán kétségbe kellene esnünk.

Ujvidéki séták.

Kis látát akartam hazahozni. Egy csomó besorogó embert láttam az utcán és a legrongyosabbat megszólítottam:

— Vigye haza ezt a lődát!

— Ma nem lehet, mert várom a karácsonyi ajándékot.

— De jól megfizetem, ami többet ér, mint az ajándék, azután meg a kereset mégis csak illobb, mint az ajándék.

— Annyit pedig az ur nem fizethet amiért elvinném.

— Mennyi az az összeg?

— 100 K, — volt a válasz, azután meg tessék vigye el maga, megtakarítja a díjat és én megkapom a karácsonyi ajándékot, amit az uraknak el nem engedek, mert ehhez jussom van.

Romlott és tökéletesen elrontott ez a mi közönségünk, különösen a szegényebb népszáty. Dolgozni nem akar. Össze kellene írni a munkátlantl csavargókat, kik igazán csak terhére vannak a társadalomnak.

* * *

Jöjj velem k. olvasom a sétatérre. Ugy-e bar furcsának találod ezen meghívásomat!

Ne fáradj! Maradj szépen a kályha mellett és vedd a kezébe az Ujvidéki Naplót, olvasd el abban, hogy miért akartam a kíséretedet. Gyönyört szerettem volna neked is okozni, hogy tenüleddel halljad a fák gyülemének folyását.

Elsőnek az öreg jegenyefa szólalt fel:

— Jó, hogy levelünket elhullattuk, fája a testünk, ha az emberek megtépnék a ruhánkat. Bizonyára rekviráltak az égvén elegendő levelet, hogy a tavasszal felöltöztesse nek benünket.

Rossz gazdálkodás folyik k. fatársak az egész vonalon. Minden rongy ruhadarabot összezsenedet a kormány és azt, hogy a mi ruhánkból, a leveleinkből szivart csavar a nép, vagy megvagdálja és a pipába gyömöszöli, azaz semmiféle hűsöség nem törődik. Hallom, hogy akácfa-komám, ki nemigen állja a hideget még tartogat néhány levelet és most ezt szedegeti a telhetetlen nép. Ki felel majd a kárért, ha teszem azt, derékbatorik fiatal cseméjét. No természetesen a gyermekvédelemmel sem törődik senki.

Ezután a galagonyabokor siránkozik, hogy ő, mint háziur roppant nagy anyagi kárt szenved, mert teljesen lekopasztják és elfástólik a megszáradt leveleit. Természetesen a háziurakat, ezeket mindig csak akkor ismerik, amikor adót kell fizetni, máskülönbön nem. — Mit csinálják, ha a nyaraló vendégeim, kik régi ismerőseim nem keresnek föl többé, mert összerombolták a hajlékokat. A madárvilág visszarepül és én itt állok a szétrombolt üres lakásokkal. Pedig de szép volt régente, mikor minden bokor szállást adott.

És így tovább, kesergett mind; vigasztaló szavunk nincs, de igen van. Ezek legálabb nem kérnek cukorjegyet. Ir.

Schossberger Fülöpné és Társa
Ékszer- arany-, ezüstműves és órák
Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 37. szám
(Winkle-féle palota) ajálja

karácsonyi és újévi ajándéktárgyak szép és nagy választékát.

Ügykezelés.

Az uvidéki rendőrkapitányság a háborus éveken nehéz munkát végez. Alkalmunk volt betekintést venni abba a nagyarányú tevékenységbe, melyet az uvidéki rendőrség kifejt. A f. évbéli adatokat közöljük. Ebből látható, hogy 743 esete volt a *bűnügyi osztálynak*, pedig azt gondolná az ember, hogy a háboru alatt megcsappant a bűnösök száma. *Ardrágításban* csak 93-szor kellett az igazság palosát szuhintani, de az *áruclikkék és élelmiszerek hamisítása* annál nagyobb rekordot ért el, mert 679 esetben ítélkeztek, hol 418 esetben bírságoltak 10—200 K között, de az uvidéki hamisítók szegényére mondhatjuk, nem tudtak nagy rekordot elérni, mert 80%-ot az idegenek alkotják, kik ezt a mesterséget jobban értik, mint ők.

Az *utazási igazolványok* kiadása rendkívül sok munkát adott, mert fényképes volt: 4337, fénykép nélkül: 8882 = 13219. A bejelentő hivatal újra felvett: 1925 állandó lakású egyént, lakváltozás 6603 és pedig: magánháznál 590, szállodában 20.800. A cselédek is, mint minden évben sokat változtatják helyüket, így 4103 esetben történt helyváltozás, új felvételt (cs-éled) 517 volt. Rengeteg munkát ad ezen nyilvántartás és ügykezelés, de rendőrségünk megbirkózik a nagy háborus munkával is, mely a haditerületen kívül esik.

HIREK

Tisztelt olvasóinknak boldogságothozó karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Lapunk mai számához előfizetőinknek karácsonyi ajándékaul az „Ujvidéki séták“ c. könyvet mellékelük.

Még nem késő! De siessünk; adjunk szegény hadbavonultainknak! Ne feledkezzünk meg róltuk, kik értünk szenvednek és küzdenek a mi jólétünkért. *Főispánunk és polgármesterünk* buzditó szövegének lesz fogantaja, mert Ujvidék polgárságának érző szíve mindenkor megértette a nemes feltételekre való serkentést. Az iskolák lelkes ifjúsága a katonák részére adandó adományok gyűjtésével foglalkozik, remélhetőleg szép eredménnyel számol be az uvidéki Hadszegélyző Hivatalnak.

Információ gyanánt. A földmivélségi miniszterium megállapította, hogy az utóbbi hetek folyamán a külföldről nagyobb mennyiségű olyan ecetsav hozott be Magyarországra, amely nagyobb mennyiségű mérgező hatású hangyasavot tartalmaz. Minthogy attól lehet tartani, hogy ennek az árnak egyrésze forgalomba is kerül, ajánlatosnak mutatkozik, hogy azok a kereskedők, akik nagyobb mennyiségben vásárolnak ecetsavat, vagy ecetet, ezt a vegyvizsgáló államósoknál, vagy a szeszkiérsélti államósoknál megvizsgáltassák. Amennyiben ezek a hangyasav jelenlétét megállapítják, róla rögtön jelentést tegyenek.

Öröndetes hír. Valószínűleg előteremthetik a kívánt 30.000 q telert, amit Ujvidéktől követelnek. A szállásokon erélyesen folyik a munka és ott *Payerle Nándor főkapitány* személyesen megállapította, hogy a szállásokon van annyi felesleg, amiből a kért 30.000 q kitélnek. Várjuk tehát türelmessel az ottani eredmény beszámolását; és ha nem lenne elegendő, akkor mindenki adja le feleslegét, mert kötelessége. Egy-két nap alatt meg tudjuk az eredményt és az újabb intézkedéseket, melynek az uvidéki polgár aláveti magát. Még eddig egészen rendben folyik minden. Hogy a város házában nagy tömegek gyűlnek össze, az magától érteődik, mert halásten sokan vagyunk, kiknek van feleslegünk, ha muszáj.

Tájékoztató. Az újabb rekvirálás folyamán igénybe vett készletek és pedig: a *buza, rozs, árpa és liszt a Hájner-féle malomban* vagy ennek *Temerint-utcai magtárában*, a *zab és a búz pedig a Strasser és König cég Beresényi Miklós-utca 9. sz. a. magtáraiban* szolgáltató *be sűrűsösen a Haditermény részvénnytársaság bizományosának.* Az esetleg felmerülő kifogások és panaszkok dr. *Szabó Lajos* városi tiszti főügyész urnál (Városháza II. emelet 32. sz.) jelentendők be. Ujvidéki szab. kir. város tanácsa, 1916. évi decemb. hó 18.-án. *Profjama Béla* polgármester.

Színlelőadásokat tart Nádasy szintársulata a karácsonyi ünnepek alatt. A társulat művészeinek legjobb erőit szerepelteti. Az előadások iránt általános az érdeklődés, mert honorálani akarja a közönség Nádasy figyelmét.

Az ellopott hagyaték. Travany Avakmuné meghalt és a birtokában volt ingóságok Szubilyicza Glisáné örözetére lettek bízva, aki azokat Ujvidéken Hold-utca 4. sz. házában, egy bezárt szobában őrizte. Ennek a szobának a kulcsát özv. Szavics Kosztáné szűl. Szucsú Éva megszerezte és az ingóságokat eladta, a befolyt 112 koronát pedig Csuplic Perszával meglelezte. Az uvidéki kir. tszék ezért Szavics Kosztánét 3 havi fogházra ítélte, Csuplic Perszádit pedig felmentette. Az ítélet jogerős.

Szegény gyermekek karácsonya. A hadsegélyző bizottság 1217 koronát küldött a következő sorok kíséretében: A közlegző karácsonyi ünnepe arra indítja bizottságunkat, hogy a tél küszöbén városunk szegény gyermekeinknek felruházása céljából átutalja nagyérdemű „Gyermekebarátok Egylet“-hez azon adományokat, melyek így rendelkezéssal nálunk befolytak. Tesszük ezt különösen azért, mert egyet-éveken át folytatott tevékenysége által legavatottabb arra, hogy felekezeti különbség nélkül számontartsa, felkeresse és igazságosan enyhítse a nyomort. Arra kérjük tehát, hogy ezen vérszemponatok szerint méltóztatassék az átutalt összeget sűrűsösen felhasználni, illetőleg meleg ruhával, cipővel, akár közvetlenül, akár közvetve — más jótékonyssági szervek közreműködésével — ellátni azokat a rászorultakat, akikhez a jótékony társadalom segítő keze még el nem érhetett. De különös figyelmet kérünk fordítani a hadgyermekek és hadiárvaik nélkülözéseire is, amál inkább, mert az adományok egy tekintélyes része éppen ezeket óhajlja segíteni.

Zsarolás. F. év szept. 10.-én Brodity Nikola alsólaboli korcsmajában Horváth István Boity Vászóval összeveszett és dulazkodtak, mire Tyulum Márkó vagyonos alsólaboli lakos közbelépett és őket széjjel választotta. E közben — Horváth valómása szerint — Tyulum Márkó a zseboráját és láncát mellénye zsebéből kirántotta, Tyulum Márkó állítása szerint azonban az a földre esett és ő azt onnan vette föl. Horváth az órát visszakérte, Tyulum Márkó azonban kijelentette, hogy addig vissza nem adja, míg Horváth 31 korona 44 fillér tartozását nem fizeti meg. Az uvidéki kir. törvényszék Tyulum Márkót zsarolás kísérlete miatt 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Lopások. Az uvidéki tszék Thiel Ferencné sz. Thiel Anna öfutaki lakosnőt 8 napi fogházra ítélte el, mert Genc Ferenc birtokából 1200 koronát ellopott. — Lopás miatt 1 havi fogházra ítélte el az uvidéki tszék Parnicki Márton petróci lakost, mert özv. Simon Andrásné lakása ablakát betörtte, a szobába bement és onnan szalonmát és kolbászt lopott. Az ítélet jogerős.

Zsirt mindennap szabad árusítani. Az Országos Közélelmezési Hivatal rendelete értelmében disznózsirt, hajat, szalonmát a hét valamennyi napján, tehát a zsirtalan és hustalan napokon is (hétfő, szerda, péntek) szabad árusítani.

Elítelt tolvajbando. Az uvidéki kir. törvényszék előtt most fejeződött be egy egész társaságot képezett banda bűnügye, a melynek leleplezése és elfogatása érdemes rendőrségünk éberségét és ügyességét bizonyítja. A társaság kinyomozása nem volt éppen könnyű dolog. A nyáron hol itt, hol ott történt lopás, de a tettest soha sem sikerült elfogni, vagy az ellopott tárgyakat előkeríteni, mert a társaság tagjai furfangos módon egy elhagyott lövészárkba hordták azokat és ott osztozkodtak. De addig jár a korszó . . . Végre mégis hurokra kerültek és a lopott tárgyak majdnem hiány nélkül megtaláltak, részben még a tetteseknél, részben az orgazdáknaál. A tolvajok nagy előszeretettel szedték össze az értékes gépszijakat, de loptak zsirt, baromtit, bort, ruhát és ami a kezük ügyébe került. A kir. törvényszék ezen ügyből kifolyólag elítelte: Beke Balint zongoramestert 4 havi fogházra, Marcics Lázár kereskedősegédet 1 évi börtönrre, Barovics Imre borbélysegédet 6 havi börtönrre, Mókus Sándort hajósegédynt 8 hónap börtönrre, Galambos János zongoramestert 50 korona pénzbüntetésre, Ott 50 zsef cipőmestert 240 kor. pénzbüntetésre, Alterov Iván gyári munkást 6 havi börtönrre és ifj. Hiba Mihály napszámot 3 napi fogházra. Több vádlott ellen a kir. ügyesség szüntette meg az eljárást, többek ellen pedig a kir. járásbíró hatáskörébe eső bűncselekmény miatt az íratok oda tette át. Az ítélet jogerős.

Kézipodgyászban szabad élelmiszert szállítani. A Közélelmezési Hivatal előnye közli, hogy élelmiszereket a vasutra vagy hajóra feladott utipodgyászban még szállítási igazolvánnyal sem szabad, kézipodgyászban élelmiszerek szállítása az ország határain belül korlátozás alá nem esik és csak az ország határain kívül s a határállomásokról kiemenő utasok kézipodgyászaiban talált, szállítási igazolványhoz kötött élelmicikkék foglalandók le, ha azok szállítási igazolvánnyal ellátva nincsenek. A hazai városok piacára vagy a lakosság saját ellátására szánt élelmickek szállításban tehát, ha az kézipodgyászként történik is, a lakosságot vagy a városokat akadályozni nem szabad.

A „Külföld-Hadügy“ egész sorozatát köli a szenzációsan érdekes közleményeknek. A címlapon *Szilágyi Lajos dr. főszerkesztő* lendületes vezércikkben bélyegzi meg a román hitszegést és írását ötletes térképpel kíséri, amelyen *Mackensen, Falkenhayn, Kossch, Kühne, Kraft* von Delmensingen és *Morgen* világraszóló *diadalutját* szemlélteti. Ez a térkép félelemes emlékeztetője marad minden oláhoknak örök időkre. Rendkívül érdekes cikket közöl a lap *Vámbéry Ruzsem* törökországi utjáról és hozza a kiváló professzor szenzációs nyi-

Karácsonyi ajándékok

ékszerekben, órákban és mindenféle aranyáruban a legszolidabban vásárolhatók

KRAUSZ SAMU

ékszerész és órásnál Kossuth Lajos-u. 23. sz.

Tessék az üzlet előtt függő nagy villamos órára ügyelni.

Karácsonyi

cukorkakülönlegességek és egyéb cukorkák nagyban és kicsinyben legújtanosabban a Winkle-palotában levő

Kossuth L.-u. 37. sz. a.

cukorkaüzlet-ben kaphatók

Ügyes kezek

amit előállítani képesek ami ékességét, díszét képezi az otthonnak azokat a csinos kézimunkát

Hexner Franciska

kézimunkakülönlegességi áruházban találhatók.

Ezért a legszebb karácsonyi és újévi ajándékok itt kaphatók (Kossuth Lajos-utca 43. szám)

latkozatait. Szokolay Kornél a semleges alkonyáról ír, Fauszt Béla százados az ifjúsági lövészcsoportokról, Tuszkai Odón dr. az iskolai mentőőrségekről, ifj. Dombováry Géza dr. a katonai levél-cenzuráról értekezik. Irtak még a „Külföldi-Hadügy” számba *Ochváry Odón* zászlós, *Welwart Benő*, *Horváth István*, stb. és természetesen gazdagok a lap ismert jeles rovatai, a Katonai Hírek, Katonai tanácsadó, Igazságügy, Egészségügy, Altiszti, stb. A „Külföldi-Hadügy” 1000 koronás pályázatának e számban való lejáratairól is hírt ad és közli, hogy az eredményt karácsonyi számban hirdeti ki. A lap előfizetési ára negyedévre 6 korona és minden újonnan belépő előfizető, aki már most előfizet, január 1-ig ingyen kapja a lapot. Kiadóhivatala IX., Üllői-út 11. sz. alatt van.

Angyalsínálás. Horvát György-né Bogár Erzsébet óbecsei lakos vételet az anyaság törvényei ellen és ezért az ujvidéki tszék jogerősen 14 napi fogházra ítélte.

A D. M. K. E. újabb jótékony-sága. A D. M. K. E. ujvidéki osztályához a hadi árvaék és szegény gyermekek iskolai tanszereinek beszerzésére befolyt 1346 kor. 44 filléren kívül még hozzájárult Matkovits Béla főispán 10 kor. és Grubi Ilonka 5 koronával úgy hogy a befolyt összeg összesen 1361 kor. 44 fillér. A már kimutatott 601 kor. 04 f.-en kívül újlag a következő iskolák szegény gyermekei kaptak iskolai tanszereket: Az ujvidéki ipar és tanonc iskola 40 koronáért, az ujvidéki polg. leányiskola 76 kor. 20 fillérért, az ujvidéki ev. hitközség iskola 70 kor. 44 f.-ért és az ujvidéki izraelita iskola 25 kor. 71 fillér. Összesen 212 kor. 35 fillér vagyis kiadatot összesen 983 kor. 39 fillér. Tehát a tényleg összegből még rendelkezésre áll 378 kor. 05 fillér. A *Dmke elnöksége.*

Sulyos testi sértés. Werner Ferené szépligeti lakos a postára akart menni és ezért Schaeffer Albert szállásán kellett átmennie. Itt szövéltámba került Schaefferrel és egymással gorbáskodtak. A vége az lett, hogy Schaeffer Wernernét arcul ütötte és a folyosóról úgy kilökte, hogy kezéjét összezsuzta, ujjai pedig begöbörültek. Az ujvidéki tszék ezért Scheffer Albertet 3 havi fogházra ítélte, ami miatt ez felebbezett, de felebbezett a kir. ügyész is és sulyosbbitást kért.

Molnár Ferenc új szindarabja Farsang. Molnár Ferenc a Vig-színházban színrekerült új szindarabja a következőket írja: „A Farsang-ról csak annyit, hogy egy nyolc-kilenc év előtt megjelent elbeszélésem adta hozzá az alapötletet. — amit nem azért közlök, hogy ön-irodalom-történetet írjak, hanem azért, hogy megmondjam: egy századbeli szenvedélyes asszony e báléji drámája nem a verduni harcok idején jutott eszembe. Egy egyfelvonásos alkalmi játékot leszámítva, öt esztendeje nem írtam darabot. Ez a darab halk visszamenekülés a régi boldog világba, amikor az is dráma volt, hogy valakinek magánuton

dulták fel egy kicsit az életét. A régies ruhák, a régies szavak, a régies kalandok most mintha az emberiség boldog gyermekkorát jelentenék a színpadról. Hogy mi lesz velünk, színházakkal, a háború után, arról sejtlemem sincs. Most, úgy érzem, az alázatosság első követelménye, hogy nagyon régi játékainkért nyuljunk vissza, ha játszani akarunk”. A „Farsang” ára 4 kor., postaköltség ajánlott küldéssel 45 fillér. Megrendelhető: *Az Est* könyvosztályában Budapest, VII. Erzsébet-körút 18-20.

A virágokért. *Andrasik János* petróci lakos egy 6 éves kis fiút azért, mert virágot állítólag tövestől kitepte, fültővön ütötte és fület meg is ráncgálta, miattal a fiú sulyos sérülést szenvedett. Az ujvidéki kir. tszék ezért *Andrasik-ot* 240 kor. pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Hamis mérleg. Ez év május havában 73 szentmási lakos a haditerményi részvénytársaság részére tengerit szállított. A tengeri átvételével *Bálint Mihály*, a *Braun* testvérek budapesti cég tulajdonát képező „Frígyes” nevű hajójának kormányosa volt megbízva. *Bálint Mihály* a mérlegelést úgy eszközölte, hogy a mérleg mozgó nyelvét ujjával igazgatta és azt hirtelen elzárta és így módon a feleket 23 mm. 97 kg. tengerivel megkárosította. Az ujvidéki kir. tszék ezért 2 havi fogházra ítélte. Vádolt felebbezett az elítélés miatt, de sulyosbbitás iránt a kir. ügyész is felebbezett.

A „Darwin”. Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának december 15-i száma a szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg, melyből kiemeljük a következőket: *Lomer: Az átom technikája.* *Dr. F. Zs.: A zsír.* *Dr. Szerényi Nándor: A háború földrajzi fókuszai.* *Dr. Gáspár Lajos: A polyebrionia.* *Dr. Práger Márton: A tifuszoltásokról.* *László Artur: A vasuti biztonsági berendezésekről.* *Különjelenék: Lowell Percil. Verdun madarai. Miért kék az ég? A világtitási technika fejlődése. Fehérjéaplálkozás és termékenység.* stb. — A kifünő folyóirat előfizetési ára fél évre 5 korona. — Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest Andrassy-út 60.

Uzsora. *Malyarik János* 1914. év őszén, miután nem volt őszi vetéshez búzája és vásárolni sem birt, kölcsön kért *Jung János* újsóvi lakostól 230 kiló búzát,

amelynek értéke 64 K 30 f. volt. *Jung* kölcsön adta a búzát, de azzal a kikötéssel, hogy *Malyarik* 1915. évben kétszer annyit tartozik visszaadni, ami meg is történt. *Jung János*, aki vagyonszer ember, ezért az ujvidéki kir. tszék 700 korona pénzbüntetésre ítélte. Vádolt felebbezett az ítélet miatt, de sulyosbbitás iránt a kir. ügyész is felebbezett.

Lopás. *Szeutivanac Milivoj* és *Kovacev* Sándor felsőkaboli lakosok f. év április 5.-én éjjel *Jonyin Ziván* és *Mariukov* András felsőkaboli halászek bárkáját fölleszítették és abból 13 kiló halat vittek el és ezt nyomban *Kerac* István alsókaboli lakosnak adták el. Az ujvidéki kir. tszék ezért *Szeutivanac Milivoj* 2 havi fogházra, *Kovacev Sándor* 8 napi fogházra és *Kerac István* 30 K pénzbüntetésre ítélte.

Igyekezünk burgonyát beszerezni. A helygüj kormány újabban rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságok első tisztviselőihez, melyben utasítja őket, hogy újlag figyelmeztessék a fogyasztó közönséget arra, hogy mindenki igyekezzék burgonyaszükségletét az új termésig most beszerezni, mert a Burgonyaközpont nem lesz képes a városokat az esetben is ellátni, ha minden fogyasztó teljesen a hatósági ellátásra szorítkozik.

Fehérjéaplálkozás és termékenység. A megélhetéshez szükséges *fehérje* minimuma még mindig nincs megállapítva véglegesen. *A Voit* által évtizedekkel ezelőtt megállapított napi 100—120 g-ot újabbán inkább optimumnak tekintik, mely mellett a test legjobban virul. Egészen bizonyos ma már, hogy kisebb napi fehérje-adaggal is ki lehet jönni hosszabb időn át is. *Dubner* tanár, a berlini egyetem híres életbuvára, továbbá *Noorden* tanár, Európa egyik legkiválóbb belgyógyásza, sok más tudóssal együtt ezt a felfogást vallják. Mivel e kérdés általában az egész táplálkozás-tannak egyik legfontosabb alapkérdése, más területeken nyert tapasztalatokkal is igyekeznek ezt megvilágítani. Mint a „Münch. Med. Wochenschrift”-ben olvasuk, *Grumme* dr.-nak alkalma volt megfigyelni, hogy a csök-

kent fehérje-fölvételnek milyen hatása van a termékenységre, illetve szaporodási képességre állatoknál. Irja, hogy a háború folyamán általa vásárolt lud-tjásnak csak 10%-át lehetett kieléteni, a többi nem is volt megtermékenyítve. Megállapította, hogy azokat a ludakat, melyekből e tojások származtak, meg a hozzájuk tartozó guinárt, egész télen át burgonyával táplálták, tehát ezek majdnem semmi fehérjét nem kaptak. Mas állattenyésztők és gazdák ugyanezt figyelték meg. Fehérjében szegény táplálékon tartott gunárok termékei lenek lettek. Gazdagabb parasztnaknál, akik gabonaszemekkel és molnároknál, akik fehérjedus korpával etették a ludaikat, a tojások közel 100%-os kőhősi eredményt adtak. Mindezekből látható, hogy a fehérjéplálkozás csökkenése zavart okoz ezen állatok szervezeti háztartásában. Ebből pedig következtetést lehet vonni a többi élő világra, tehát az emberre is. Hiba volna tehát azt tanítani, hogy táplálkozásban nincs szükségünk fehérjére (hús, tojás, sajt stb.) vagy hogy beérhetjük sokkal kevesebbel is. Viszont hozzátesszük, hogy az a fehérjemennyiség, melyre a háború visszaszorított bennünket, még mindig kielégítő.

Bródy Sándor Fehér könyv 1916 november kötetéről *Az Est* a következőket írja: Mintha ebben a szép nagy Fehér könyvben, amely most került ki a nyomdából, ebben mintha a ki nem adott Fehér könyvek is benne volnának. Sulyos az új Fehér könyv az érdekességűl és az értékűl. A Fehér könyv elbeszéléseiben és tanulmányaiban valami közös izgalom és büvérő van, végzetes és végtelen dolog: az élet. A miniszterelnök, löszergyárosé csakogy, mint csonka katonaké, külsővárosi nyomorultaké, mindené. A planétát húzó csirkéről írt novelláról jól esne bőven beszélni. Brilliansa ez a mai literaturának. *Bródy Sándor* romantikus szindarabját, a *Lyon Leat* is kiadta az új Fehér könyvben. A 208 oldalas Fehér könyv ára 2 korona, postaköltség ajánlott küldéssel 45 fill. Megrendelhető: *Az Est* könyvosztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 18—20.

GRÜNBERGER MÓR

uri és katona szabó Kossuth Lajos-utca 43.

Ajánlja dusan felszerelt raktárat valodí gyapju szövetekben s kat. cikkekbén Jutányos árak.

SZÖVETREZETI KÖNYVNYOMDA

Villanymozdony által hajtott géppel, a legújabb és legdivatosabb betűkkel, keretekkel, díszítésekkel bőven berendezve. ○○○○○○○○○

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 22.
TELEFON SZÁM 371.

Összes könyvnyomdai munkákat a legmeszebbbenő műszaki tökélyvel, a legszebben, izléstelenesen, gyorsan és tisztán végzi ○○○○○○

Öt és félmillió háborús jótékonysági célokra. Magyarországon még nem voltak olyan eredményes gyűjtési akciók, mint azok, amelyeket *Az Est* indított a háborús emberbaráti célokra. *Az Est* első ilyen gyűjtés-akciója a háborúban megvakult hőseinek ellátásának céljára már az első hetekben százezreket eredményezett. A nagyközönség adakozó kedve még most se lankadt, úgy, hogy eddig 1,200.000 koronát meghaladó összeg gyűlt erre a célra. A kárpáti csatákban feldúlt magyar falvak építésére indított gyűjtést is közel 1,200.000 koronával zárta le *Az Est*. Amikor pedig a román átulás erdélyi testvéreinket hontalanná tette, az első héten naponta több százezer korona adomány folyt be és a jásziv áradata még most is ontja a pénzt, úgy, hogy ez a gyűjtés az 1 1/2 millió koronát már meghaladta. *Az Est* nagy publicitásának és népszerűségének a megnyilvánulásai ezek a nagyszabású gyűjtések. A fennemlített összegekben kívül a hadiövezeteknek, árváknak, rokkantaknak és a háború mas csapása által közvetlen vagy közvetve sújtottaknak is befolyt 1 1/2 millió koronán felüli összeg, úgy, hogy *Az Est* eddigi gyűjtései meghaladják az 5 1/2 millió koronát. És ha megemlítjük, hogy az 5 1/2 millió nem nagy adományokból, hanem nagyrészt a harcúterén küzdő hősök és a szerény jövedelmű műlőkök illéréből gyűlt össze, képet adunk arról, hogy *Az Est*-et Magyarországon palotákban és kunyhókban egyaránt olvassák és szeretik.

Mit szabad a postacsomagban küldeni? A fennálló rendelkezések értelmében katonai személynek a tábori postahivatalokhoz, valamint az ellenség határába került hadifoglyoknak, ugyisint az internáltaknak is, postacsomagokban csak ruházati cikkeket, továbbá nem romló élelmiszereket és évezeti cikkeket és egyéb személyes használatra szánt nem romló és nem robbanó vagy gyúló tárgyakat szabad küldeni. Ennek ellenére igen sűrűn előfordul, hogy a feladók a kérdéses csomagokban könnyen gyúló tárgyakat, mint gyufát, aethert, benzint, spirituszt küldenek, minek következtében már ismételen előfordult, hogy egész posták tűz martalékaik lettek. Továbbá gyakoriak azok az esetek, melyekben a felek az ily csomagokba gyorsan romló élelmiszereket, mint nyershust, kolbászféléket, vaját, kenyeret, kalácsot és más éleléket helyeztek el, melyek már a tábori postagyűjtőállomásokhoz, illetőleg a cenzura bizottsághoz romlott vagy olyan állapotban érkeznek, hogy azokat sem továbbítani, sem a feladónak visszaküldeni nem lehet. Ez az eljárás most midőn az élelmiszerekkel való legnagyobb fokú takarékoskodás fontos közérdek, különösen szigorú elbírálás alá kell hogy essék. Felhívjuk a közönséget, hogy az ismertetett rendelkezésekhez szigoruan alkalmazkodjék.

Lopás és orgazdaság. Bakos Péter tengeri legény *Aranyczi* Mikos nádaljai lakos szállási földjéről 7 mm. 45 kg. csöves tengerit hazavitt, atyja Bakos István, pedig a lopott tengerit átvette

és a padlason elrejtette. Az uvidéki kir. tszék Bakos Pétert lopás vétségé miatt 1 havi fogházra, Bakos Istvánt pedig orgazdaság vétségé miatt 6 havi fogházra ítélte. Vádlottak semmisségi panaszt jelentettek be.

Okirat hamisítás. Szekulits Todorné sz. Ivanovics Mária vagyoson iregi lakosnő, gyümölcskőfa, szőlői hozott Ujvidékre, azt a városi mérlegben lemérte és a kapott mérleg bárcát meghamisította olyképp, hogy a 105. szám „0” jegyét 9-re igazította ki. Ily módon a szőlő megvásárlóját, Balog Katalint 135 koronával megkárosította. Az uvidéki kir. tszék ezért Szekulits Todornét 6 havi börtönre ítélte. Vádlott elítélése miatt, a kir. ügyész pedig súlyosbítás iránt felebbezett.

Malcsics Endre

uri és egyenruha-szabó Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 31. (Erzsébet-szálloda épület.)

Raktáron tart minden valódi gyapjuszövetet. Dacára a háborús áraknak, mégis jutányos kiszolgálás Többször kifizette

Fischer Sándor

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 3.

Karácsonyi és ujévi ajándékokban a legnagyobb választék, élmert, olcsó árak. Állandó kiállítás gyermekjátékszerekben.

Üzlet-átvétel!

Van szerencsém értesíteni a n. i. közönséget, hogy boldogult atyám Finták Jakab kalapos üzletét és műhelyét átvettem és arégi szolid alapon vezetem tovább. -----

Funták Gyula

Ujvidék, Kossuth L.-u. 10.

Vogel Henrik

üvegkereskedése

II. Rákoczi Ferenc u. 8—10. A nagy karácsonyi vásár mélyen leszállított árakon már megkezdődött. Képerkezés.

Megjelent a

Magyar Hősök Albuma

című pompás ajándékalbuma, amelyet a PESTI NAPLÓ minden éves előzeteséjé ingyen megkapja. — Kérjen mutatványsszámot! Kiadóhivatala Bpest, Vilmoscsászár-ut. 58. sz.

Nagy Karácsonyi és ujévi occasió KAPAMACSIJA és BONDI

női, férfi és gyermek ruhaáruházában Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 3. szám.

Nemzetközi

Halottszállítási Iroda

Budapest, VI., Andrassy-ut II.

Telefon 167—30.

Exhumál gyorsan és olcsón.

Minden felvilágosítást készséggel ad.

Markovits Sz. Dusán

Kossuth L.-utca 37. sz. (Winkle-palota.)

Nagy választék női szövetek, selymek, bársonyban, a legváltozatosabb színekben és minőségben, továbbá minden e szakmábavágó cikkeken. A jóízű hölgyek bevásárlási helye. — Mérsékelt árak, szolid kiszolgálás.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

TÜZIFAELADÁS!

Van szerencsénk a tisztelt közönséggel tudatni, hogy bár a tűzifák lengyelen emelkedtek, mi addig, míg a készletünk tart, az alábbi árak mellett bocsátjuk elsőosztályú tűzifánkat a tisztelt közönség rendelkezésére:

Száraz bükkhasáb ölenként	K 115
Uj termelésű bükkhasáb ölenként	K 120
Gyertyánhasáb ölenként	K 130
Körishasáb ölenként	K 130
Cser- vagy főlgyhasáb ölenként	K 120
Hársfahasáb ölenként	K 100

Fürészélest és házhozszállítás tönköltésén vállalunk.

Teljes tisztelettel: ERNST JÁNOS ÉS FIAI.

PROJECTOGRAPH RÉSZV.-TÁRS.

Komédiás élet

dráma 4 felvonásban.

A főszerepben:
HENNY PORTEN

TIVOLI

Szombat és vasárnap
december hó 9. és 10.

A csabitó

dráma 2 felvonásban

■■■■

Az amerikai
nagy néni
vigjáték 3 felvonásban.A főszerepben:
RESL ORLA

A világháború

minden mozzanatáról
bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő
értesülésekkel, térképekkel,
magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

Előfizetési árak:

1 hónapra K 3.30 Félévre . . 19.—
Negyedévre 9.50 Egész évre 38.—

Megrendelő cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
Bpest, VII., Rákóczi-ut 54. sz.Ami izletes és jó
az feltalálható

őzv. NESTLER OTTÓ-né

Rákóczi F.-ut 43.
sz. a. Kávémérés-
és Étkész dájábanDacára a háborus drágaság-
nak, itt mégis jól és olcsón
lehet étkezni

3-6

Megszűnt az árdrágítás!!

szijgyártó-, nyerges- és bőrándós üzletben:
Ferenéz József-ter 3. sz. (Wagner palota), melyről
minden vevő személyesen meggyőződhetik, mert
én a rendes polgári haszonnal megelegszem. —
Csinos sport-, utazó-, katonai- és vadász-felsze-
rletek nagy választékban kaphatók! —————

11-26

Dietrich Frigyes, Ujvidék

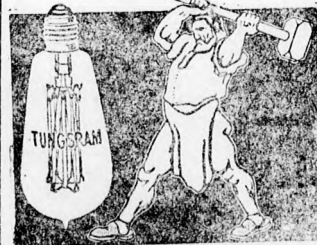
szijgyártó- és nyerges-mester.

UJVIDÉKI VÁROSI JÓDOSGYÓGYFÜRDŐ

ALCALICUS JÓDOS GYÓGYFORRÁS.

Modernül épült fürdőépületben jód, fangóiszap, mór,
halleini sós és tengerisófürdők, szénsavas fürdők. —
Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvízgyógy-
intézet — VILLAMOS GYÓGYMÓDOK. Modernül be-
rendezett gőzfürdő és kádfürdő. Csusz, köszvény,
ischiasz, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gümős
csontbajok, vérbaj ellen. — A FÜRDŐ TELEN FÜT-
HETŐ SZOBÁKKAL és FOLYÓSOKKAL van ellátva.MODERN VENDÉGSZOBÁK ÉS ÉT-TEREM. — TÉLI KURÁ-
RA KIVÁLÓAN ALKALMAS. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS:
Dr. VILT VILMOS. — KIMERITŐ TÁJÉKOZATÓT
KÜLD AZ IGAZGATÓSÁG. — EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

HAZAI GYARTMANY!

A „TUNGSRAM LÁMPA”

6-8

gazdaságos, mert
hosszu élettartamu.

A minőségért a gyár szavatol!

Kérje mindenütt a „Tungs-
ram” védjeggyel ellátott
lámpát. — Gyártja az:Egyesület Izzólámpa és Vil-
lamososok Rt., Ujpest 4.

FASZÉN

Kapható waggontételekben ugyszintén
csomagolva azonnali szállításra ujvidéki
raktárból a legutányozabb árban.TELEFON
◆ 171 ◆

SCHULZ VILMOS

◆ TŰZIFA ÉS SZÉNKERESKEDŐ. ◆

TELEFON
◆ 171 ◆

A kereskedelmi tengeraltjáró BERMEN

rakományában szerepel több tonna

DER DIE DAS SZAPPAN, KRÉM ÉS PUDER

Ezek a híres német szépség ápolási szerek
a szigorú német egészségügyi törvények
értelmében abszolút ártalmatlan anyagok-
ból készülnek és ára 3 K már Magyarorszá-
gon is kaphatók a megfelelők üzletekben.

Főraktár: Röck Szilárd-u. 10.

Telefon József 25-37. szám 6-7

Világításához, gépek
hajtásához és fő-
zéshez használjunk

Villamos áramot.

Közelebbi felvilágosi-
tással és díjtalan költ-
ségvetéssel szolgál az
Ujvidéki Villamossá-
gi Részvénytársaság

21-40

VISZONTELADÓKNAK

PAPÍR ÉS KENDER

zsineget, kéveköteket
legelősbőben szállít a 36
év óta legszolidabbnak
elismer

FISCHER J.

cég, zsinagnagykereske-
dése, zsák és ponyva
gyára Bpest, Nádor-utca
31/33. Ponyvaköles. int.

Síremlékek

művészi terve-
zését vállalja:

Lápp Vilmos, építész

Ujvidék, Thokoly Im-
re-utca 29. szám. — 6-6

Az ujvidéki gyógyszerészek

tudatják, hogy vasárnapon-
ként 3-3 gyógyszerár fel-
váltva d. e. 10 óráig estig
záva marad. A bezárt gyógy-
szertárakon jelezve van,
hogy melyik gyógyszár tel-
jesít vasárnaponként is szol-
gálatotAki a mai korról
haladni akar, an-
nak okvetlenül
meg kell tanulnia
a magyar- és né-
met gyorsírást.

Tanuljon tehát

Csernyei Mór-nál, Rákóczi F.-u. 35.

ki alapos oktatást
ad ugy a kétféle
gyorsírás, mint a
németnyelvben is.